

Реч приређивача

Савремена предузећа сусрећу се са многобројним проблемима везаним за успешно стратегијско позиционирање. Редакција се определила да у овом броју публикује радове који својим садржајем покушавају да укажу на значај унапређења националне и пословне конкурентности, као и на могуће начине да се то оствари.

Конкурентска предност је главни индикатор квалитета привређивања и успешног позиционирања предузећа. Предузећа у Србији изложена су притисцима како домаће тако и глобалне конкуренције. Основни услов за обезбеђење виталности предузећа и способности да одговори на све софистицираније захтеве потрошача је његова оспособљеност да креира и одржава конкурентску предност засновану на вредности.

Значај теоријско-емпиријских истраживања стицања одрживе конкурентске предности огледа се, превасходно, у креирању и ширењу знања потребног за унапређење националне и конкурентности предузећа у Србији. Формулисањем стратегије, усклађивањем организације и избором адекватног система мерила пословних перформанси предузећа из развијених земаља тржишне привреде стварају се претпоставке за успешније стратегијско позиционирање које се заснива на трајној и одрживој предности.

Са развојем националне привреде и еволуцијом тржишта мењају се основе и начини стицања конкурентске предности. Проучавањем теорије и праксе развијених земаља могуће је идентификовати три фазе. У првој фази конкурентска предност се стиче превасходно на основу расположивих ресурса. Улагања у модернизацију производње стандардних производа представљају основни извор конкурентске предности у наредној фази. У трећој фази, иновацијама вођеној привреди, кључни извор конкурентске предности је способност иновирања производа и услуга коришћењем високих производних, комуникационих и информационих технологија. Конкурише се јединственом стратегијом са јасном стратегијском намером. Она укључује фокусирање пажње организације на суштину процеса идентификовања, стварања, испоручивања, комуницирања и контроле вредности.

У тематику су презентирани радови истраживача на пројекту 149052 "Развијање конкурентске предности предузећа у Србији у условима европских интеграција" које финансира Министарство науке и заштите животне средине. То су радови следећих аутора: Љиљане

Станковић и Сузана Ђукић, Живорада Глигоријевића и Горице Бошковић, Драгане Раденковић-Јоцић, Бранислава Митровића и Зорана Стефановића, Иване Симић, Срђана Маринковића, Тадије Ђукића, Бојана Крстића и Игора Младеновића. Поред радова истраживача на Пројекту, презентирани су и радови аутора Видоја Стефановића, Драгана Петровића и Биљане Пешаљ у којима су разматрани проблеми унапређења конкурентске предности, као и радови Владане Хамовић, Драга Цвијановића и Бранка Михаиловића, Мирјане Радовић, Валентине Бонцолове и Слађане Старчевић.

Темат садржи и приказ књиге која се бави проблемима стицања и одржавања кокурентске предности.

Љиљана Станковић